

УДК 33.332:330.322(477)

Аспекти інвестиційної діяльності в сільському господарстві України

Коцюбинська Л. М.^{*}, Скубій О. А.

Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева, 15, м. Київ, 03041, Україна,
*e-mail: Linda-215@ukr.net, s-olga2012@ukr.net

Актуальність теми. У світі та, зокрема, в Україні спостерігається стала тенденція до критичної нестачі інвестиційних ресурсів. Слабкий рівень розвитку інвестиційної та фінансово-кредитної системи негативно відобразився на використанні наявних виробничих ресурсів, якості та конкурентоспроможності продукції, технічному та технологічному переозброєнні галузі тощо. Інвестиційна діяльність – один із способів залучення або формування ресурсів задля забезпечення передумов ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств. **Мета.** На основі результатів проведених досліджень визначити стан інвестиційних ресурсів сільськогосподарських підприємств та обґрунтувати пропозиції щодо їх ефективного використання. **Методи.** Абстрактно-логічний, статистичний, результати аналітичних досліджень. **Результати.** Як свідчать статистичні дані, в сільське господарство України залучається близько 10% капітальних інвестицій із загальної структури інвестування. Приріст інвестиційних ресурсів протягом останніх п'яти років склав лише 0,39%. Інвестиційна діяльність забезпечувалась в основному за рахунок власних коштів сільськогосподарських підпри-

ємств. Сектор кредитних послуг, як і іноземні інвестори, не проявляли великої зацікавленості до інвестиційних проектів у сільськогосподарське виробництво (на рівні 11,0% та 5,0% відповідно) через несприятливий інвестиційний клімат. Держава, як правило, здійснює інвестування на незначному рівні (5,0%). Від показника інвестицій в сільське господарство залежать показники оцінки діяльності сільськогосподарських підприємств: урожайність зернових (зросли з 41,1 ц/га до 49,1 ц/га), обсяги виготовлення продукції рослинництва (> на 56,9%) та тваринництва (> на 49,3%), середня заробітна плата – збільшилась у 2,8 рази. **Висновки.** Сільське господарство внаслідок залежності від природно-економічних особливостей, сезонності виробництва, є інвестиційно менш привабливою галуззю, в тому числі для іноземних інвесторів. Інвестиційна діяльність у сільськогосподарських підприємствах має бути побудована на інноваційному підґрунті і спрямована на розвиток продуктивних сил у системі виробничих відносин. Одним із напрямів залучення інвестиційних ресурсів має бути стимулювання сільськогосподарських підприємств за раціональне використання угідь. Також важливо враховувати накопичений виробничий потенціал наявну інфраструктуру та зміни кон'юнктури ринку.

Ключові слова: інвестиції; інвестиційна діяльність; інвестиційні ресурси; сільське господарство.

Ljudmyla Kotsiubynska

<https://orcid.org/0000-0001-7276-6935>

Skubii Olha

<https://orcid.org/0000-0002-8414-9894>

УДК 633.179:631.559

Інтродуковані та зареєстровані сорти проса прутоподібного (*Panicum virgatum* L.) як вихідний матеріал для селекції за продуктивністю біомаси

Кулик М. І.^{*}, Рожко І. І.

Полтавський державний аграрний університет, вул. Г. Сковороди, 1/3, м. Полтава, 36003, Україна,
*e-mail: kulykmaksym@ukr.net, ilona.rozhko1@ukr.net

Мета. На основі багаторічних досліджень за комплексом господарсько-цінних ознак виокремлено, як вихідний матеріал для селекції

за продуктивністю найліпші сортозразки проса прутоподібного (*Panicum virgatum* L.): 'Патфіндер', 'Картадж', 'Блеквелл', 'Шелтер' і 'Зоряне'0. **Методи.** Використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а також математичну статистику для підтвердження достовірності отриманих даних. **Результати.** Подано результати вивчення 14 сортозразків проса прутоподібного різного походження за біометричними

Maksym Kulyk

<https://orcid.org/0000-0003-0241-6408>

Ilona Rozhko

<https://orcid.org/0000-0002-0646-4004>

ми показниками рослин та врожайністю біомаси. Визначено, що господарсько-цінні ознаки в більшій мірі залежать від сортових особливостей, аніж від умов вирощування. Встановлено, що врожайність надземної вегетативної фітомаси у досліджуваних сортів варіювала від 14,1 до 24,0 т/га. **Висновки.** Найвища висота стеблостою відмічена у сортів проса прутоподібного: 'Канлоу' та 'Кейв-ін-рок', найнижчим виявився

сорт 'Дакота'. За кількістю стебел та врожайністю виокремлені сорти: 'Патфіндер', 'Блеквел', 'Шелтер', 'Картрадж' і 'Зоряне'. Останні рекомендовано використовувати як вихідний матеріал для селекції за продуктивністю та енергоємністю біомаси.

Ключові слова: просо прутоподібне; сорт; біометричні показники рослин; врожайність; біомаса; селекція.

УДК 579.64: 579.264

Антагоністична характеристика нового штаму перспективного для створення біопрепарату

Левішко А.С.

Інститут агроекології і природокористування НААН, м. Київ, вул. Метрологічна 12, 03143 Україна, e-mail: alodua2@gmail.com

Мета. Біологічний контроль чисельності фітопатогенів є найбільш безпечним та може забезпечити захист протягом всього періоду вегетації рослин. Але, ефективно застосування мікроорганізмів із високою антагоністичною активністю залежить від впливу його продуктів життєдіяльності, як на патогенні, так і на агрономічно корисні мікроорганізми. Тому, нами було досліджено вплив нового виділеного штаму на мікроорганізми цих обох типів. **Методи.** Для дослідження фунгіцидних властивостей штаму використовували метод подвійних зустрічних культур та метод агарових блоків. Також проводили сумісне нанесення на насіння пшениці вищезгаданих мікроорганізмів та робили мікробіологічний аналіз змивів. **Результати.** Раніше нами із перспективою створення біологічного препарату з фунгіцидними властивостями нами було відібрано штаму-ізолят бактерій, що попередньо було ідентифіковано, як *Paenibacillus polymyxa*

AL. Дослідження антагоністичних властивостей показало, що він має широкий спектр антагоністичної активності по відношенню до мікроміцетів збудників захворювань сільськогосподарських рослин, таких як – *Alternaria alternata*, *Botrytis cinerea*, *Cladosporium cladosporioides*, *Fusarium oxysporum*, *Verticillium album*, *Sclerotinia sclerotiorum*. Встановлено, що він не пригнічує росту симбіотичних та вільноіснуючих азотфіксуючих бактерій - *Bradyrhizobium*, *Rhizobium*, *Mesorhizobium*, *Azotobacter*, *Azospirillum*, що вступають у симбіоз із бобовими культурами рослинами або є частиною корисної ризосферної мікробіоти різних культурних рослин. **Висновки.** Досліджений штаму є антагоністом до широкого спектру фітопатогенів, але вирізняється вибірковою дією на симбіотичні та ризосферні мікроорганізми. Завдяки цьому, його можна використовувати для сумісного застосування з іншими мікробними препаратами, що буде лише підсилювати їх окрему дію.

Ключові слова: антагонізм; *Paenibacillus polymyxa*; фітопатогенні мікроорганізми; азот фіксатори.

Alla Levishko

<https://orcid.org/0000-0003-4037-1730>

УДК 633.34:631.526.324: 631.559

Результати оцінювання ранньостиглих сортів сої культурної (*Glycine max* (L.) Merrill) за основними господарсько-цінними показниками

Михайлик С. М., Сонець Т. Д., Смульська І. В.

Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева, 15, м. Київ, 03041, Україна, e-mail: psp.uiiesr@gmail.com

Мета. Комплексне вивчення та оцінювання ранньостиглих сортів сої культурної (*Glycine max* (L.) Merrill) за основними господарсько-цінними показниками. **Методи.** Лабораторний, польовий, порівняння, математичної

статистики. **Результати.** Державний реєстр сортів рослин придатних, для поширення в Україні (далі – Реєстр сортів рослин України) нараховує 286 сорти сої культурної – від ультраскоростиглих до пізньостиглих, з них